

קידום מענים ליישובים צמודי הגדר בגבול הלבנון – תיקון החלטת ממשלה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, לתקן את סעיף 2(ח)(3) להחלטת הממשלה מס' 3264 מיום 20.7.2025, באופן שלאחר המילים "במשקים חקלאיים של הישובים צמודי גדר" יבוא – "במרחב העירוני ובמרחב הכפרי".

דברי הסבר

ביום 20.7.2025 קיבלה הממשלה את החלטה מס' 3264 שעניינה קידום מענים ליישובים צמודי הגדר בגבול הלבנון ותיקון החלטת ממשלה (להלן – "החלטת הממשלה").

סעיף 1 להחלטת הממשלה ("הגדרות") מגדיר שני סוגים של ישובים צמודי גדר: "צמוד גדר במרחב העירוני" אשר מוגדר כ – "צמוד גדר בישובים קריית שמונה, שלומי ומטולה" ו-"צמוד גדר במרחב הכפרי" אשר מוגדר כ – "צמוד גדר ביישובים שאינם כלולים במרחב העירוני".

סעיף 2(ח) להחלטת הממשלה מטיל על משרד החקלאות וביטחון המזון לבצע שורה של פעולות, לחיזוק מקורות פרנסה של התושבים ביישובים צמודי הגדר במרחב הכפרי ולחיזוק האחיזה בהם. בתוך כך, קובע סעיף 2(ח)(3) להחלטה כי על המשרד לפרסם מסלול סיוע ייעודי למשקים חקלאיים ביישובים צמודי גדר בתכנון, הקמה או שדרוג של תשתיות חקלאיות אזוריות או ישוביות".

מוצע לתקן את החלטת הממשלה באופן שרכיב זה של ההחלטה יחול גם על ישובים צמודי גדר במרחב העירוני וזאת בצל הצורך המקצועי וקיומם של משקים חקלאיים פעילים גם ביישובים עירוניים הסמוכים לגבול, כך במועצה המקומית- מטולה, בשטחה פועלים משקים חקלאיים פעילים, חלקם היסטוריים, המעבדים שטחים חקלאיים נרחבים בשטחי המועצות המקומיות או בסמוך להם. המשקים הללו מתמודדים עם אותם קשיים ביטחוניים, גישה מוגבלת לשטחים וקשיי תפעול זהים לאלה שביישובים הכפריים.

תיקון ההחלטה נועד לאפשר למשרד החקלאות וביטחון המזון להפעיל את מסלול הסיוע הייעודי גם ביישובים עירוניים צמודי גדר, שבהם מתקיימת פעילות חקלאית משמעותית.

המהלך יתרום לשוויון, לחוסן הכלכלי והביטחוני של תושבי הצפון, ויחזק את נוכחות המדינה לאורך הגבול הצפוני.

יצוין כי מסלול סיוע דומה עתיד להיות מופעל גם ביישובי הנגב המערבי מכוח סעיף 3.1(ו) להחלטת ממשלה מס' 2973 בעניין "תוכנית לשיקום ופיתוח יישובי הנגב המערבי לשנים 2025-2029". בהתאם להחלטת הממשלה בעניין יישובי הנגב המערבי, מסלול סיוע זה עתיד להיות מופעל בכל רשויות ההחלטה (הן המועצות האזוריות והן העיריות).

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

תקציב

אין

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

אין

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מס' 3265 מיום 20.7.2025

עמדת הייעוץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

אין מניעה לקבל את ההצעה להחלטה. מצ"ב חוות דעת משפטית.

סיווגים

סיווג ראשי: ; 07חקיקה ממשלתית ;

תחום פעולה עיקרי: 02חברה וכלכלה ;

מגישים:
שר החקלאות וביטחון המזון
השר במשרד האוצר

ב' בחשון התשפ"ו
24 באוקטובר 2025

24 אוקטובר 2025
ב' חשון תשפ"ו

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

תיקון החלטת ממשלה מס' 3264 בעניין קידום מענים ליישובים צמודי הגדר בגבול הלבנון

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

1. ביום 20.7.2025 קיבלה הממשלה את החלטה מס' 3264 שעניינה קידום מענים ליישובים צמודי הגדר בגבול הלבנון ותיקון החלטת ממשלה (להלן – "החלטת הממשלה").
2. סעיף 1 להחלטת הממשלה ("הגדרות") מגדיר שני סוגים של יישובים צמודי גדר: "צמוד גדר במרחב העירוני" אשר מוגדר כ – "צמוד גדר ביישובים קריית שמונה, שלומי ומטולה" ו-"צמוד גדר במרחב הכפרי" אשר מוגדר כ – "צמוד גדר ביישובים שאינם כלולים במרחב העירוני".
3. סעיף 2(ח) להחלטת הממשלה מטיל על משרד החקלאות וביטחון המזון לבצע שורה של פעולות, לחיזוק מקורות פרנסה של התושבים ביישובים צמודי הגדר במרחב הכפרי ולחיזוק האחיזה בהם. בתוך כך, קובע סעיף 2(ח)(3) להחלטה כי על המשרד לפרסם מסלול סיוע ייעודי למשקים חקלאיים ביישובים צמודי גדר בתכנון, הקמה או שדרוג של תשתיות חקלאיות אזוריות או יישוביות.
4. מוצע לתקן את החלטת הממשלה באופן שרכיב זה של ההחלטה יחול גם על יישובים צמודי גדר במרחב העירוני וזאת בצל הצורך המקצועי וקיומם של משקים חקלאיים פעילים גם ביישובים עירוניים הסמוכים לגבול, כך במועצה מקומית- מטולה. המשקים הללו מתמודדים עם אותם קשיים ביטחוניים, גישה מוגבלת לשטחים וקשיי תפעול זהים לאלה שביישובים הכפריים.
5. תיקון ההחלטה נועד לאפשר למשרד החקלאות וביטחון המזון להפעיל את מסלול הסיוע הייעודי גם ביישובים צמודי גדר במרחב העירוני שבהם מתקיימת פעילות חקלאית.
6. לצורך יישום החלטת הממשלה, עתיד משרד החקלאות לפרסם נוהל תמיכה להקמה ושדרוג של תשתיות חקלאיות אזוריות או יישוביות. יישובים צמודי גדר במרחב העירוני אשר יעמדו בדרישות שייקבעו בנוהל, יהיו זכאיות לסיוע בהתאם לתנאיו.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

משרד החקלאות וביטחון המזון - אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.
משרד האוצר = אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

אריאל כהן

היועץ המשפטי